

GRUNDLAG FOR DEN BEREGNEDE NOTERING FOR ØKOLOGISKE SMÅGRISE – DECEMBER 2022

Michael Groes Christiansen

^a SEGES Innovation P/S

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

Hovedkonklusion

Grundlaget beskriver forudsætningerne for den økologiske smågrisenotering fra uge 51, 2022.

Sammendrag

Notatet er en opdatering af notat 2210, 2022 [1] og er med ændret resttillæg, som faldt fra 1,1 kr./kg til 0,5 kr./kg

Den beregnede Notering for Økologiske Smågrise beregnes ud fra det bedst mulige skøn over indtægter og udgifter for henholdsvis små- og slagtegriseproducenten. Indtægterne kommer ved salg af slagtegrise og søer, baseret på Friland A/S'-noteringer. Omkostningerne består af styk-, kontante kapacitets- og finansieringsomkostninger. Ud fra de samlede indtægter og udgifter kommer der et resultat på bundlinjen, som fordeles mellem små- og slagtegriseproducenten. Det er renter og afskrivninger ved at producere henholdsvis en smågris og en slagtegris, der anvendes til at fordele under- og overskud mellem små- og slagtegriseproducenten. Baggrunden for dette princip er, at små- og slagtegriseproducenten skal have samme afkast af den investerede kapital i produktionsapparatet.

Den beregnede Notering for Økologiske Smågrise beregnes ud fra Danish Crowns almindelige notering for slagtegrise plus Friland A/S'-tillæg for økologiske grise. Noteringen fastsættes altid på baggrund af den senest offentliggjorte slagtegrisenotering tillagt de forskellige økologiske tillæg. Hvis slagtegrisenoteringen suspenderes, offentliggøres Den beregnede Notering således uændret ugentligt, indtil en ny slagtegrisenotering foreligger.

Kontrakter, der indgås mellem køber og sælger, bør omfatte, hvilken eller hvilke noteringer samt hvilket grundlag et kvalitetstillæg eller fradrag til basisnoteringen smågriseprisen skal beregnes ud fra. Ligeledes skal parterne selv forholde sig til prisen på ukurante grise som fx halvørner, grise med brok, samt grise der i størrelse afviger fra det aftalte. Det bør ligeledes være aftalt, hvordan køber og sælger skal forholde sig i tilfælde af tab som følge af *Salmonella* i slagtegrise- og/eller sobesætningen. Eventuel vaccination af vækstdyr bør aftales mellem køber og sælger.

Beregning af smågrisenoteringerne foretages hver uge. Noteringen offentliggøres sammen med Noteringen for Økologiske Slagtegrise.

Idéen bag Den beregnede Notering for Økologiske Smågrise er at fordele resultatet pr. produceret gris mellem små- og slagtegriseproducenten, så begge får en andel af resultatet, som svarer til investeringen. Fordelingen af de samlede omkostninger ved at producere en gris afhænger naturligvis af de forudsætninger, der anvendes. Der tages udgangspunkt i produktionssystemer til søer på friland og 800 stipladser til slagtegrise i et staldsystem med adgang til udeareal.

Mindst én gang om året tages samtlige forudsætninger op til ny vurdering for at blive tilpasset den løbende udvikling i effektivitet. Ændringer i noteringen, foderpriser og produktionsafgifter mv. indgår dog i beregningen på det tidspunkt, de måtte fremkomme.

Materialer og metoder

Noteringer

Nedenstående noteringer og slagtevægte indgår i Den beregnede Notering for Økologiske Smågrise: Slagtegrisenotering fra Slagteriselskabet Danish Crown + økologi- og kvalitetstillæg fra Friland A/S, inkl. efterbetaling og markedstillæg:

- Slagtesøer og gylte, notering III, inkl. økologitillæg og efterbetaling
- Slagtepolte, højeste vægtgruppe for slagtegrise, inkl. økologitillæg og efterbetaling for slagtegrise
- Slagteorner og halvorner afregnes til konventionel notering
- Avlsorner. Prisen for en D-orne, inkl. transport
- LY-sopolte/konventionel/MS/SPF, inkl. transport.

Tillæg og fradrag til Den beregnede Notering for Økologiske Smågrise

Princippet i beregningerne er, at resultatet deles i forhold til investeringens størrelse i henholdsvis søer og slagtegrisebesætningen. Resultatet er det over- eller underskud, der er tilbage, når alle omkostninger er afholdt. Prisen for en smågris bliver herved samtlige udgifter pr. gris minus indtægter pr. gris +/- andel af resultat pr. gris fra fødsel til slagtning. Sundhedstillæggene for SPF+myc og SPF er faste tillæg.

Table 1. Slagtevægt og godkendelsesprocent, økologiske grise baseret på gennemsnitsudtræk fra det viste årstal, omkring uge 35 og 1 år frem

Slagtevægt	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Slagtegrise, kg	83,8	83,8	83,5	84,1	85,4	86	85,8	86,5	86,6	88,1	87,6
Søer og gylte, kg*	190	190	190	190	172	178	179	186	184	190,5	175,7
Orner, kg	240	213	222	222	204	210	221	216	236	221	226,3
Godkendte slagtegrise, %	74,8	66,9	67,3	73,1	70,4	67,3	70,2	73,2	77,3	80,7	81,05
% afregnet konventionelt**											1,26

* ekskl. små polte

** Der er økologiske grise, som på grund af bemærkninger på slagteriet mister alle økologiske tillæg

Da orner og halvorner afregnes til traditionel notering, leveres de til smågrisekøber uden beregning. Godkendte slagtegrise er den andel af slagtegrise, som afregnes med kvalitetstillæg. Godkendelsesprocenten er baseret på, at der maksimalt er 3 %, der ikke godkendes på grund af farvede pletter.

Tabet for grise, der ikke er godkendt på grund af farvede pletter, kan beregnes via følgende formel:

Gns. kg slagtevægt × fradrag ved ikke-godkendelse × den gennemsnitlige godkendelsesprocent.

For eksempel:

88 kg × 3 kr. kvalitetstillæg i kg × 0,8 = 211 kr. pr. gris med farvede hårsække.

Indregnet efterbetaling og resttillæg pr. kg fremgår af tabel 2 og er fremadrettet baseret fra sidst kendte tillæg. Resttillæg opnås af alle økologisk afregnede grise mellem 60 og 104,9 kg slagtevægt.

Som en ny større efterkorrektio n fratrækkes nu økologisk markedstillæg og resttillæg for de grise, som ikke kunne afregnes økologisk via sum af tabt tillæg pr. kg slagtekrop × procentandel af alle leverede slagtegrise, det vil sige 1,26 % i 2021/2022. Ornegrise i % ved slagtning er ikke medregnet, da soholder kompenser for dette i forvejen ifølge grundlaget.

Tabel 2. Oversigt over efterbetaling og resttillæg som indregnes pr. kg slagtekrop over tid samt fra 2021 tabte økologiske tillæg. Sidst kendte efterbetaling på udgivelsestidspunktet indgår i afregningsprisen og er angivet med slutåret

Regnskabsår	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Efterbetaling, kr./kg	0,90	1,05	1,00	1,15	0,80	1,05	1,35	1,30	1,30
Nutidsværdi af efterbetaling, kr./kg	0,88	1,03	0,98	1,13	0,80	1,05	1,35	1,30	1,30
Resttillæg, kr./kg	1,25	0,75	0,80	1,15	1,00	0,35	0,80	1,10	0,50
Tabte økologiske tillæg, kr./kg								-0,18	

Sundhedsstatus og vaccinationer

Økologiske grise kan godt have SPF-status. Der er ikke længere nogen vejledende merpris for høj sundhedsstatus ved fravæning og ved 30 kg i Danmark. Men køber bør være opmærksom på, at der måske kan spares nogle vaccineomkostninger, som køberen måske ellers må betale ekstra for at få.

I dette grundlag er der indregnet følgende gennemsnitlige vaccinationsudgifter til vækststyr, samt på hvilket driftsgrenniveau de er tilføjet:

- 8 kr./pattegris
- 0 kr./smågris
- 12 kr./slagtegris.

Nogle slagtegriseproducenter ønsker et større vaccinationsprogram. Flere sobesætninger har vaccinationsudgifter på op til 28 kr./fravænnet gris via vaccination mod *Lawsonia*, ødemsyge, Myc og Ap samt PCV2. Vaccinationsprogrammet bør aftales mellem små- og slagtegriseproducent, samt hvem der gør hvad og dermed har en eventuel vaccineudgift.

Produktionsresultater

Produktionsresultaterne er fra effektivitetskontrollen med samme periode for søer og slagtegrise. Der omregnes til standardiserede værdier for tilvækst og FEsv i små- og slagtegriseholdet.

Tabel 3. Produktionsresultater/forudsætninger, økologiske grise. Sidst kendte landsgennemsnit baseret på kalenderåret indgår i grundlaget. Mange økologiske slagtegrisebesætninger køber smågrise ved fravæning

Landsgennemsnit år	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Besætninger								10	15	10
Årso median								324	414	270
1. lægs, %	22,0	25,5	24,0	25,0	26,5	25,0	27,8	21,7	26,5	24,6
Døde søer, %	7	7	7	7	7	7	8	10	7,5	6,4
Laktationsperiode/kuld		51,5	52,0	52,5	53,0	53,0	53,0	51,1	58,7	61,2
Spildfoderdage/kuld		19,5	24,1	20,1	21,5	18,0	18,0	18,5	15,3	15,6
Kuld/årso		1,95	1,90	1,93	1,92	1,94	1,94	1,96	1,92	1,88
Fravænnede grise/kuld		11,00	11,40	11,50	11,85	11,90	11,80	11,50	12,50	12,83
Fravænnede grise/årso	21,30	21,50	21,70	22,20	22,75	23,10	22,90	22,54	24,01	24,12
Sofoder pr. årso + grovfoder, FEsv/årso	2.020	1.820	1.820	1.820	1.820	1.830	1.840	1.800	1.850	1.820
Grovfoder, FEsv/årso	0	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Pattegrisefoder, FEsv/årso									120	120,6
Fravænningsvægt, kg	14	14	14	14	14	14	14	14	16	16
Smågrise (fravæning-30 kg)										
Daglig tilvækst, fravæning-30 kg, gram/dag		505	535	545	520	550	520	520	620	630
FEs pr. kg tilvækst	2,20	2,30	2,33	2,32	2,20	2,13	2,10	2,10	2,20	2,10
Grovfoder i FEsv/smågris		0,96	0,92	0,89	0,92	0,87	0,92	0,92	0,68	0,67
Døde grise, %	4,0	3,0	4,0	3,8	2,8	2,8	2,9	3,2	2,5	3,3
Slagtegrise (30 kg-til slagning)										
Besætninger								29	21	28
Median producerede grise/år								3.011	3.047	3.379
Levende vægt ud fra slagtevægt, kg	109,8	109,4	110,2	111,9	112,7	112,4	113,3	113,5	115,4	114,8
FEs/kg tilvækst	3,16	3,07	3,15	3,12	3,11	3,05	2,95	2,91	2,82	2,87
Daglig tilvækst, gram/dag	800	790	840	850	880	910	880	882	920	956
Grovfoder i FEsv/slagtegris		6,08	5,73	5,78	5,64	5,43	5,68	5,68	5,57	5,32
Kødprocent	58,9	58,6	59,4	59,0	59,2	59,8	60,2	60,9	61,1	61,4
Døde/kasserede, %	6,0	5,5	4,5	4,2	4,5	4,2	5,5	4,5	4,3	3,7

Udvalget har sat forbrug af pattegrise foder til 5 FEsv/fravænnede gris, og omregnet det til pr. årso. Der regnes med 100 gram grovfoder pr. dag til smågrise og 200 gram pr. dag til slagtegrise. Grovfoder sættes til 0,3 FE/kg. Grovfoder sættes 35 øre lavere pr. 1 FE end en økologisk slagtegriseblanding.

Arbejdsforbrug

Ved beregning af arbejdsforbruget er der taget udgangspunkt i produktionssystemer med søer på friland og slagtegrise på stald med adgang til udendørs løbegård. I arbejdsforbruget indgår tilsyn,

behandling og registrering samt driftsledelse og vedligeholdelse. Det fastsatte arbejdsforbrug fremgår af tabel 4.

Tabel 4. Arbejdstidsforbrug i økologisk griseproduktion fra årstal. Tid til lokalbedøvelse af hangrise indgår i soens arbejdstid fra 2021 (taget særskilt før dette)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Timer/årsso indtil fravænnning	13	14	14	14	14	14	14	14	14,2	14,2
Minutter/smågris	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Minutter/slagtegris	25,5	25,5	25,5	25,5	25,5	25,5	25,5	25,5	25,5	25,5

Arbejds lønnen er baseret på lønftaleforhold inden for landbruget til en landbrugsuddannet medarbejder, der kan arbejde selvstændigt. Timer pr. enhed ganget timepris i disse kalkuler er holdt op imod lønomkostning pr. enhed i Ø90-regnskaber og årsrapporter fra nogle økologer tidligere i forbindelse med arbejdet med grundlaget. De passer ud fra en medianbetragtning, men der er også meget stor spredning i regnskaberne på lønomkostning pr. enhed.

Diverse styk- og kapacitetsomkostninger Foderpriser

Foderpriser kan efter behov ændres løbende af Udvalget for Den beregnede Notering for Økologiske Smårise. I dette notat vises kun, hvad de sættes til af udvalget i september det pågældende år. Der anvendes priser på færdigblandinger solgt på kontrakt. Prisniveauet er kontraktprisen baseret på levering af 12 tons pr. gang.

Tabel 5. Foderpriser økologi. Pris i kr. pr. 100 FEso eller FEsv

Dyregruppe	Fra uge 39, 2013	Fra uge 51, 2013	Fra uge 42, 2014	Fra uge 42, 2015	Fra uge 41, 2016	Fra uge 42, 2017	Fra uge 43, 2018	Fra uge 44, 2019	Fra Uge 40, 2020	Fra Uge 42, 2021	Fra Uge 39, 2022
Sofoder vægtet	305	290	270	284	295	319	311	281	251	280	450
Pattegrise foder faremark										403	586
Smågrise foder vægtet	387	360	335	360	370	402	385	363	339	375	538
Slagtegrise foder	315	300	285	299	310	330	333	303	273	319	494

De foderpriser, som bruges i en aktuel uge prisberegning af økologiske smårisepriser, kan findes på følgende link: [Beregn smårisepris \(svineproduktion.dk\)](https://www.svineproduktion.dk), hvor der skal trykkes på skift til egen beregning økologisk produktion.

De foderpriser, som er default her, er de aktuelt benyttede foderpriser for den økologiske småriseprisfastsætning. Udvalget forholder sig til foderpris niveau økologi september, februar og juni i fodersæson 2022/2023.

Besætningsværdi og afregning af økologiske søer

Besætningsværdien beregnes ud fra indkøbsprisen samt avls- og produktionsværdier for de forskellige dyrekategorier og sundhedsniveauer.

Der skal som udgangspunkt indkøbes økologiske grise. Fra 1. januar 2022 tjekkes udbuddet i husdyrdatabasen www.organicxlivestock.dk. Hvis der ikke er egnede økologiske grise på markedet, kan der søges om dispensation til at indsætte konventionelle avlsgrise.

2018-2019: Friland A/S har oplyst, at cirka 80-85 % af de økologiske søer er afregnet som økologiske.
 2019-2020: Friland A/S har oplyst, at cirka 75,5 % af de økologiske søer er afregnet som økologiske.
 2020-2021: Friland A/S har oplyst, at cirka 76 % af de økologiske søer er afregnet som økologiske.
 2021-2022: Friland A/S har oplyst at cirka 76 % af de økologiske søer er afregnet som økologiske.

Disse søer kan eventuelt opnå et markedstillæg, som kun gælder for økologiske søer. Dette indlægges ikke ugentligt, men som gennemsnit fra en periode til næste periode.

I forhold til antal årssøer må der indkøbes 20 % ikke-økologiske sopolte til fornyelse af besætningen årligt, og ved en udvidelse op til 40 %. Den årlige soudskiftning er p.t. cirka 46,2 %, så mindst 56,7 % af poltene løbet, skal være omlagt til økologiske polte.

Fra december 2022 antages det, at den økologiske polteandel er lig med den andel af søer fra økologiske besætninger, som er afregnet økologisk.

Værdien af eget tillæg er beregnet som værdien af en økologisk slagtegris + 500 kr./polt til avlsstyring.

Diverse priser

Fælles stykomkostninger, som kun gælder for én dyregruppe, fremgår af tabel 6. Fra 2021-2022 indregnes det, at halvdelen af strølesmaterialet skal være økologisk halm.

Tabel 6. Diverse priser. Sidste kolonne indgår i nuværende grundlag

Diverse stykomkostninger	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pris pr. time, kr.	168	170	170	166	169	172	175	177	180	184	192
Jordleje sohold, kr. pr. ha (10,43 søer pr. ha)	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Pris pr. kWh (diesel etc. omregnet til kWh), kr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1,5
Halmpris, kr./kg konventionel	0,55	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,55	0,69
Halmpris, kr./kg økologisk										0,75	0,89
Vandpris pr. m ³ , kr.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Udkørsel af gylle pr. m ³ , kr.	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	22,5
Transport ved 30 kg (mindre læs), kr.	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
Transport pr. sopolt, kr.	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
Genafgift søer, kr.	39	39	39	39	0	0	0	0	0	0	0
KS-udgifter fra 2016, inkl. genafgift, kr.	150	150	155	155	195	200	200	240	240	240	240

KS-udgifter er inkl. genetikforsyningsaftale fra DanBred.

Forbrug pr. enhed eller omkostning pr. enhed til energi, halm, medicin og vacciner, DAKA Denmark A/S (destruktion) samt diverse uspecificerede omkostninger fremgår af tabel 7. Vacciner i sobesætninger er delt op i vacciner til henholdsvis søer og pattegrise. Specielt vaccinefordelingen for vækststyr er vejledende, men er taget med for at vise, hvor meget der er indregnet og i hvilken

driftsgren. Der er store individuelle forskelle på vaccineforbrug, og på hvem der afholder udgiften, og det bør der korrigeres for i en eventuel smågriseaftale.

Tabel 7. Forbrug eller omkostning pr. årsso, eller pr. produceret enhed

	Søer og pøttegrise	Smågrise	Slagtesvin
Energiforbrug pr. enhed, kWh	153	2	11
Halmforbrug pr. enhed, kg	280	7,5	40
Vandforbrug, drikkevand m ³	6,6	0,09	0,7
Vandforbrug til sølehuller, m ³	4,4	0	0
Produktionsafgift, kr.	12,0	0	6,0
DAKA/destruktion pr. død enhed, kr./enhed*	215,5+41*	26,2	63
Diverse udgifter pr. enhed, kr.**	103+659**	1+grovfoder	2
Gødningsværdien pr. FEsv, øre	5	5	5
Medicin pr. enhed, kr.	100	1	2
Lokalbedøvelse til hangrise (1 kr./styk) /årsso	12		
Rådgivning/dyrlæge pr. enhed, kr.	100	2	3
Vaccinationer søer, kr.	200	0	0
Vaccination pr. vækststyr enhed, kr.	8	0	12
Dyrlæge, vacciner og medicin pr. enhed, kr.	604	3	17
Markleje pr. enhed, kr.	384	0	0

* DAKA-priser er opdateret juli 2022

** Beløbet er pr. årsso for at korrigeres for øget vedligehold ved den nødvendige maskinpark i forhold til bygning og inventarinvesteringer i stalde

*** Halmforbrug er meget forskelligt og afhænger af strategi for vedligehold af tørt strøget leje, samt stalde etc. (se Appendiks)

Etableringsomkostninger for sobesætninger og vedligehold

Etableringsomkostning og vedligehold fremgår af tabel 8. Der er fra 1. januar 2018 krav om skygge på friland økologi. Farehytten i sig selv giver skygge, men om sommeren kræver det en ekstra ventilationsåbning, så hytten ikke bliver for varm for soen.

Den høje alder ved fravæning i økologi gør, at der fra 2017 er indlagt pøttegrise foderautomater i farefoldene. Der regnes med én automat pr. fire farehytter, det vil sige antallet af foderautomater til pøttegrise er fundet ved at dividere farehytter med fire.

Tabel 8. Etableringsomkostninger for sobesætninger (eksempel med 300 årssøer) under forudsætning af markdrift ved siden af

	Enheder	Pris pr. enhed, kr.	Beløb, kr.	Pr. årssø, kr.	Vedligehold i % af investering
Farehytter	107	13.300	1.423.100	4.744	3
Løbeafdeling	19	8.050	152.950	510	3
Drægtighedshyttepladser	174	3.200	556.800	1.856	3
Poltepladser friland	28	2.350	65.800	219	3
Orneplads	1	23.600	23.600	79	3
Hegn	1	994.750	994.750	3.316	10
Foder + vand	1	680.800	680.800	2.269	10
Pattegrisefoder-automater	26,75	8.250	220.688	736	3
Vogne	1	191.150	191.150	637	10
4-hjuls motorcykel	1	63.150	63.150	211	10
Traktor m. frontlæsser	2	313.750	627.500	2.092	10
Strømaskine	1	146.750	146.750	489	10
Flyttevogn	1	122.000	122.000	407	10
Flyttekasse	1	48.900	48.900	163	3
I alt pr. enhed			5.269.038	17.563	6,8

Med valgt besætningstørrelse er der en investering på 17.563 kr. pr. årssø. Vedligehold pr. årssø er 6,8 % af den totale investeringssum. Vedligehold pr. årssø er et vægtet gennemsnit af ekspertsøn på vedligehold af inventar og maskinpark i procent af investeringssum [2]. I forhold til standardsatsen til vedligehold økologi, som er 0,6 % af nypris på råbygning og 3 % af nypris på inventar, indlægges der en ekstra kapacitetsomkostning pr. årssø, som i grundlaget bliver på 659 kr./årssø til vedligehold maskinpark.

Bygninger

Prisen på et produktionsanlæg til små- og slagtegrise er baseret på et staldsystem med 3-klima-stier. Fællesfaciliteter, som kontor og fodercentral, indgår ikke i byggeprisen. Vedligehold er 0,6 % af nypris på råbygning og 3 % af nypris på inventar. Vedrørende krav til økologiske stalde henvises til seneste Vejledning om Økologisk Jordbrugsproduktion [3].

Tabel 9. Investering pr. årso i bygninger, inventar og maskinpark eller pr. smågrise-/slagtegrise-stiplads samt anvendte rentesatser

Investeringsbeløb pr. enhed	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pr. årso, kr.	9.900	11.500	12.376	13.651	13.920	14.474	14.474	16.013	17.563
Smågrise-stiplads indtil 30 kg, kr.	3.370	3.440	3.440	3.580	3.650	3.725	3.725	4.100	4.510
Slagtegrise-stiplads fra 30 kg til slagting, kr.	5.200	5.300	5.300	5.510	5.620	5.730	5.730	6.300	6.930
Kalkulationsrente bygninger og inventar, %	3,60	3,60	3,59	3,35	3,35	2,35	1,35	1,35	1,65
Øvrig gæld, rente, %	7,3	7,3	5,5	7,30	7,30	6,30	5,30	5,30	5,65

Investeringer i sobesætninger afskrives gennemsnitligt over 9 år beregnet via vægtet gennemsnit.

For små- og slagtegrise udgør bygninger 65 % af stipladsprisen, og gulv- og inventardelen udgør 35 %. Bygningsdelen afskrives over 25 år, mens inventardelen afskrives over 12 år.

Der er indregnet 12 måneders opbevaringskapacitet til gødning fordelt på 50 % ajle og 50 % fast gødning med et udgangspunkt på 20 m³ pr. DE pr. år.

Resultater og diskussion

Produktionsomkostning opdelt ved 30 kg og fra 30 kg til slagting med grundlag 2022/2023 er vist i tabel 10.

Tabel 10. Produktionsomkostninger ved nulpunktsafregningspris (30,83 kr. pr. kg slagtekrop), ved økologisk produktion i et nyt anlæg (uge 39, 2022)

Produktion	2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
	Til 30 kg	30 kg til slgt.	Til 30 kg	30 kg til slgt.	Til 30 kg	30 kg til slgt.	Til 30 kg	30 kg til slgt.
Værdi af slagtegris, kr.		1.968		1.816		1.965		2.701
Gødningsværdi, kr.	6	13	6	12	6	12	6	12
Smågriseomkostninger, kr.	815	862	778	831	800	835	1.050	1.651
Stykomkostninger, kr.	460	831	426	725	451	852	650	1327
Nulpunkt DB pr. gris, kr.	361	288	358	272	355	290	400	324
Kontante kapacitetsomkostninger, kr.	237	146	243	146	240	155	261	173
Renter og afskrivninger kr.	124	142	115	126	115	135	139	151
Resultat pr. gris, kr.	0	0	0	0	0	0	0	0
Andel finansieringsomkostning, %	46,67	53,33	47,67	52,33	46,05	53,95	47,97	52,03
Nulpunktafregningspris, kr./kg		22,75		20,98		22,30		30,83
Slagtevægt, kg		86,5		86,6		88,1		87,6

Kg-regulering

Beregning af kg-regulering for smågrise foretages for intervallet: 12-40 kg. Prisen for en smågris på 18 kg beregnes ved at tage 30 kg's prisen og trække kg-regulering fra for intervallerne 12-25 kg samt 25-30 kg. Reguleringen kan ses her: www.svineproduktion.dk

Referencer

- [1] Christiansen, M. G. (2022): Grundlag for Den beregnede Notering for Økologiske Smågrise – September 2022. Notat nr. 2210, SEGES Svineproduktion.
- [2] Højholdt, M. (2016): Landskonsulent, Produktionsøkonomi, Cand. Agro. MBA SEGES Planter & Miljø, Personlig kommunikation.
- [3] Miljø og Fødevareministeriet, Landbrugsstyrelsen (2022): Vejledning om Økologisk Jordbrugsproduktion – version 3, januar 2022.

NAV nr.: 1323-2210

//MIH//

Dyregruppe: Smågrise

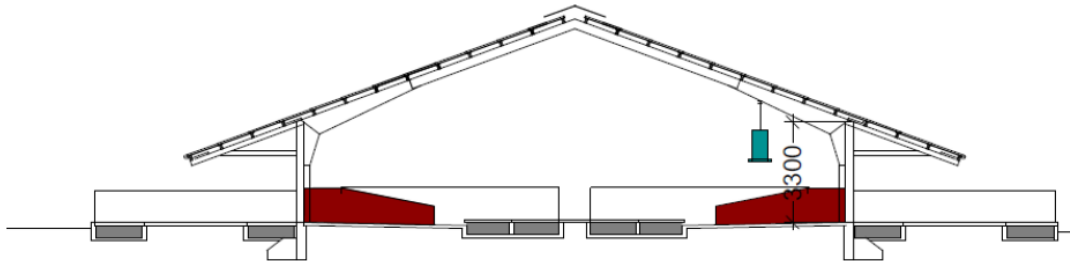
Fagområde: Økonomi, Økologisk svineproduktion

Appendiks

Halmforbrug og økologisk griseproduktion

Udvalget har som emne i 2022/2023 drøftet "halmforbrug" og er kommet frem til, at der er en meget stor variation i forbruget. Der er til halmforbrug økologisk griseproduktion hentet inspiration fra Kapitel 8 "Tab af næringsstoffer fra stalde – Normtal for husdyrgødning 2021/2022". Der er regnet med, at det velstrøede leje fjernes fra stald/stier efter afslutningen af et hold grise, samt i farehytter af hensyn til intern smittebeskyttelse. Man behøver ikke at fjerne det i løbe-/drægtighedsstalde, da der her normalt ønskes flokimmunitet hos gylte og drægtige søer.

Et velstrøet tørt leje kræver ikke nødvendigvis meget halm/gris, så længe det kan undgås, at grisen gøder i det. Økologiske vækstgrise er typisk opstaldet som i figur 1, og har mulighed for at gøde i løbegården, hvorved dette kan undgås. Erfaringen for mange er dog, at forbruget er højere end de 10 kg halm/slagtegris, som er angivet i tabel 11. I farehytter ved soholdet varierer forbruget også efter vejr og vind.

Figur 1. Eksempel på økologisk slagtegrise-stald med fast gulv og spaltegulv i indearealet og fast gulv og spaltegulv i løbegården

Tabel 11. Halmforbruget i økologiske stalde. Egne beregninger og Kapitel 8 "Tab af næringsstoffer fra stalde – Normtal for husdyrgødning 2021/2022" som er mærket med *

Driftsgren	Kg halm
Søers halmforbrug	
Halm pr. faring i kg	35
Halm ekstra pr. dag i farehytte	0,6
Halm pr. årssø farehytter	142
Middel halmforbrug af 2 normtal stalde løbe-/drægtighedsstalde	131
Halmforbrug i kg pr. årssø denne model	272
Forbrug løbe-/drægtighedsstald pr. stiplads	
Økologi, delvis spaltegulv inde; løbegård med fast/drænet gulv + spaltegulv (50 %/50 %)	50*
Økologi, dybstrøelse hele arealet inde løbegård med fast/drænet gulv + spaltegulv (50 %/50 %)	350*
Forbrug pr. produceret smågris (16-30 kg)	
Dybstrøelse, kg halm pr. smågris	17,5*
Økologisk, to-klimastald med delvis spaltegulv: fast/drænet gulv + spaltegulv (50 %/50 %) i løbegård, kg halm pr. gris	2,0*
Forbrug pr. produceret slagtegris i kg (30 kg til slagting)	
100 % dybstrøelse, kg halm pr. gris	70*
Økologisk stald med dybstrøelse i hele indearealet + fast eller drænet gulv i udendørsarealet, kg halm pr. gris	30*
Økologisk stald med delvis spaltegulv inde + fast eller drænet gulv i udendørsarealet, kg halm pr. gris	10*

Udvalget for Den beregnede Notering for Økologiske Smågrise

Producenter
Smågrisesælger: Flemming Jørgensen, Trevadvej 30, 7800 Skive. Mobil: 2230 4676. Mail: mail@kjeldbjerg-okogris.dk
Smågrisesælger Niels Thing, Krarupvej 19, 6882 Tistrup. Mobil: 2715 4384. Mail: niels.a.thing@gmail.com
Smågrisekøber Jakob Børsting, Rosvangvej 63, 7700 Thisted. Mobil: 5174 1927. Mail: Havreland@godmail.dk
Smågrisekøber Carsten Bøndergaard, Højvang, Velhustedvej 43, 6933 Kibæk. Tlf.: 9719 1181 / 2264 6474. Mail: cb35@live.dk
Smågrisekøber Jesper Kjeldtoft, Arupvej 39, 7742 Vesløs. Tlf.: 6016 4020. Mail: jkjeldtoft@live.dk
Teknikere
Assistant Manager, Ejerservice Jens Peter Nannerup, Friland A/S, Marsvej 43, 8960 Randers SØ. Tlf.: 8919 2762 / mobil: 4015 9831. Mail: jpna@danishcrown.dk
Specialkonsulent Michael Groes Christiansen, Økonomi og Ledelse, SEGES Innovation P/S, Axeltorv 3, 1609 København V. Mobil: 5135 9333. Mail: mgc@seg.es.dk
Chefkonsulent Heidi Mai-Lis Andersen, Innovationscenter for Økologisk Landbrug, Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N. Mobil: 3056 9910. Mail: hmla@icoel.dk

---

SEGES INNOVATION

Tlf.: 87 40 50 00

info@seges.dk

Ophavsretten tilhører SEGES Innovation P/S. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES Innovation P/S er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.